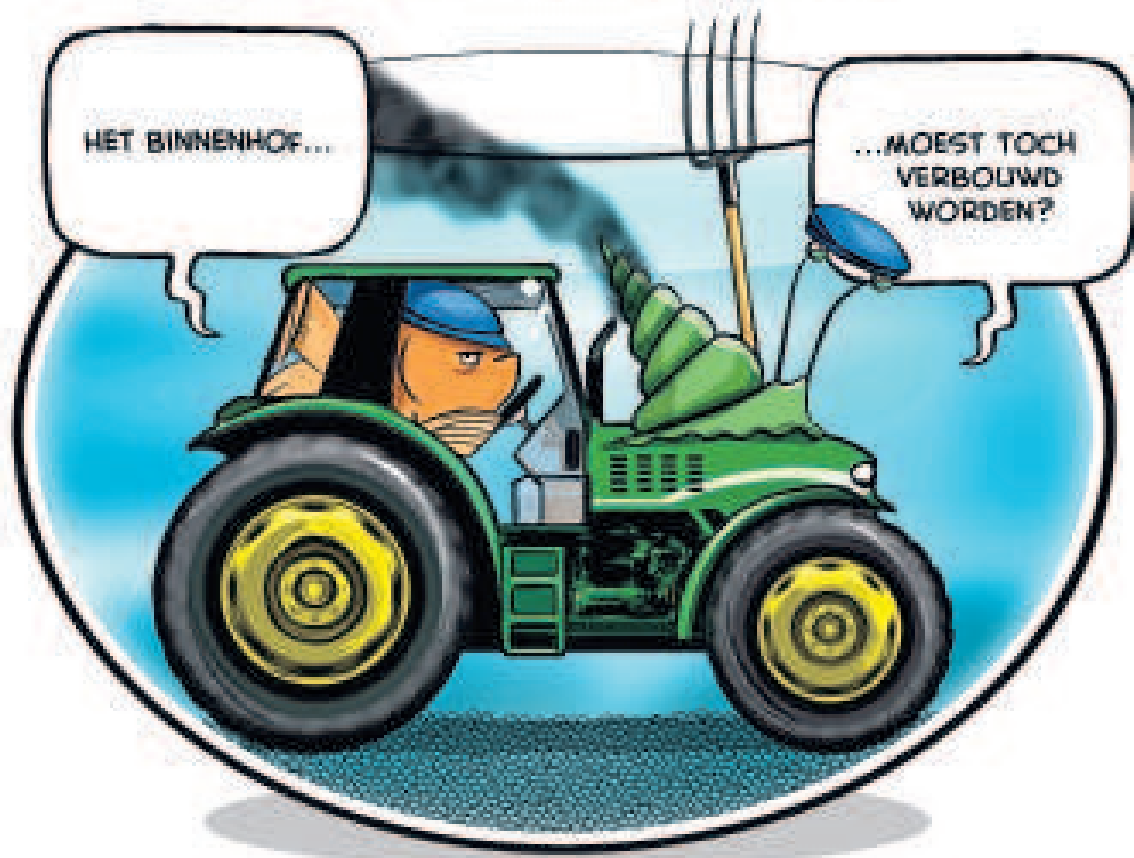

AR

Uit de kom Ruben L. Oppenheimer

BOEREN MASSAAL NAAR DEN HAAG

TEKST: RONALD DE BRAUN OOK ZELF DE TEKST BEDENKEN? DOE MEE OP FACEBOOK.COM/LUITDECOM 17/10

OPINIE

Natuur is basis van ons geluk en onze economie

In de stikstofdiscussie die momenteel woedt, worden 'natuur' en 'economie' tegenover elkaar gezet. Dat is onterecht, zegt **Marc van den Tweel**. Om goed te functioneren, hebben we de natuur heel hard nodig.

Op Prinsjesdag is 302 miljard euro verdeeld. Daarvan is 133 miljoen euro vrijgemaakt voor natuur en biodiversiteit, 0,04 procent van de totale rijksbegroting.

Nu kan ik op de barricaden gaan staan en roepen om meer geld voor natuur, maar het is onzin om de waarde van natuur uit te willen drukken in harde munten. In de stikstofdiscussie worden natuur en economie vaak lijnrecht tegenover elkaar geplaatst: alsof investeren in het één schade betekent voor het ander. Het tegendeel is waar. Als onze natuur gezond is, plukt de economie daar óók de vruchten van.

Het is hoopgevend dat in de Miljoenennota het natuurlijk kapitaal wordt geroemd als de basis voor welvaart en welzijn. En dat ecosystemen moeten worden beschermd en behouden. Want bodem, water en lucht zijn ons wérkelijke kapitaal.

Een goed vestigingsklimaat heeft niet alleen te maken met gunstige belastingregels. Een groene en gezonde leef- en werkomgeving is een belangrijke randvoorwaarde voor bedrijven én hun medewerkers om tot bloei te komen.

Ondertussen wordt onze afstand tot de natuur steeds groter. Natuur lijkt vooral lastig. Sla het komkommernieuws er maar op na. 'Monsterwespen', een bijtende snoek, de eikenprocessierups, de wolf, de teek, het mediterraan draaigatje, we zijn al die vervelende beestjes liever kwijt dan rijk. Die trend is niet verwonderlijk: we komen steeds minder buiten en voelen dus steeds minder binding met de

Kinderen brengen minder vrije tijd in de buitenlucht door dan gedetineerden

natuur. En zijn dus minder geneigd haar te beschermen.

Wereldwijd onderzoek wijst uit dat kinderen inmiddels minder vrije tijd buiten doorbrengen dan gedetineerden: vier tot zeven minuten per dag. Een ander onderzoek claimt dat kinderen tussen 11 en 14 jaar oud gemiddeld twaalf uur per dag voor een scherm doorbrengen.

Het lijkt misschien logisch om kinderen te willen beschermen tegen die grote boze buitenwereld, maar we brengen ze nóg meer in gevaar door ze binnen te houden. Kinderen die minder buiten zijn, lopen meer risico op angststoornissen, overgewicht, verminderde hersenontwikkeling en een minder gelukkig leven. Voor volwassenen geldt hetzelfde. De gemiddelde Amerikaan zit 95 procent van zijn leven binnen. Door al dat binnenzitten komt onze gezondheid in gevaar.

Het is bewezen dat minimaal twee uur per week in de natuur vertoeven gelukkiger maakt. Driekwart van de Nederlanders haalt dat niet. Buiten zijn stimuleert de verbeelding en creativiteit, vermindert stress, leert je te vertrouwen op jezelf en maakt je sterker en fitter. Naar buiten gaan is het begin van (her)waardering van ons grootste kapitaal. En dus het begin van bescherming ervan, inclusief die 'lastige' wespen, rupsen en wolven.

Natuur is de basis voor een gezonde, vitale en veerkrachtige economie. Gelukkig is daar ook steeds meer oog voor.

Marc van den Tweel is directeur van de Vereniging Natuurmonumenten.

TURKSE INVASIE

'Veilige zone' is een heel cynisch excuus

Het Turkse leger heeft met de inval in het noordoosten van Syrië een 'veiligheidszone' gecreëerd. President Erdogan wil de buffer om de Koerden, die hij als terroristen beschouwt, tegen te houden. Lezer Guda Bes-Foeth ziet Europa als dé verliezer.

Europa is de grootste verliezer in dit conflict

Nou, het heeft even geduurd maar de neuzen van de 28 EU-lidstaten staan in dezelfde richting. Het opschorten van de wapenleveranties aan Turkije is een feit. En denkt de EU nu écht dat Erdogan dit vervelend vindt omdat hij nog steeds bij de EU wil? Ik denk dat Erdogan allang weet dat dit voorlopig niet gaat gebeuren. Anders had hij zich wel twee keer bedacht. Inmiddels gaat zijn leger door met het creëren van een 'veilige zone' ten koste van ieders veiligheid. De enige misrekening die hij maakt, is dat de Koerden nu weten dat hun eigen staat door de inval is weggevaagd. En dat zij nu ten einde raad het Syrische leger van Assad om hulp heb-

ben gevraagd. Nu is het afwachten of het weer tot een bloedige oorlog leidt. Of gooien Assad en Erdogan het op een akkoordje over het strookje? Omdat Assad het Koerdische deel zo weer bij zijn eigen grondgebied kan inlijven en daar alle aanwezige Syrische vluchtelingen naartoe gestuurd worden, zou dit een optie kunnen zijn. Alleen zullen die 3,5 miljoen vluchtelingen wel zo snel mogelijk richting Europa afreizen en Erdogan zal dat niet tegenhouden, gezien de sancties. Dus wie is de grote verliezer in dit conflict? Europa, waar de samenwerking nog ver te zoeken is.

Guda Bes-Foeth, Assendelft.

Een vliegverbod is de beste oplossing daar

De term 'veilige zone' is misplaatst. Het humanitair recht kent deze term om niet-strijders (burgers) te beschermen tegen oorlogsgeweld. Turkije wil juist mét geweld een bufferzone vestigen op Syrisch grondgebied. De huidige bewoners worden verjaagd om Syrische vluchtelingen in Turkije te verplaatsten naar dit gebied. Al deze Turkse acties zijn in strijd met het internationaal recht. Een passende internationale reactie is mijns inziens een vliegverbod boven Noord-Syrië.

Arco van den Ham, Leersum.

▲ Turkse militairen zitten bij hun voertuigen bij de Turks-Syrische grens. FOTO AFP

BRIEF VAN DE DAG

Er is in de kinderopvang erg veel veranderd, niet alleen ten goede

'Laat je kind met driftbui niet in een winkelpad liggen' (AD 11-10).

Ook ik had vijftig jaar geleden zo'n peuter en ik was toen net, met veel enthousiasme, een peuterspeelzaal gestart. Na een oproepje in de krant, waar ik eigenlijk weinig van verwachtte, kreeg ik binnen twee dagen twintig aanmeldingen. Zonder enige scholing, zonder diploma's, ben ik met een aantal vriendinnen (die zelf ook wat speelgoed inbrachten) begonnen in een zaaltje van de kerk. Tafeltes en stoeltjes leende ik van een kleuterschool. Wat werd aangeschaft

was een koffieapparaat en een potje. En wat was het leuk! De mooiste momenten: samen aan tafel, de tantes met een kop koffie, de kinderen limonade en naast het liedjes zingen en verhalen vertellen, kregen peuters alle gelegenheid om eigen verhaaltjes te delen. Binnen twee jaar kwam de Werkgemeenschap kindercentra, die vooral inzette op kwaliteit. We volgden de Thomas Gordon-cursussen en daar heb ik veel plezier van gehad. Omgaan met driftige peuters werd meteen een stuk relaxter. Het roepen: 'schei uit' of: 'hé, dat mag niet', veranderde in een

driedelige boodschap. Deze methode is gericht op luisteren naar het kind en duidelijk communiceren op basis van gelijkwaardigheid en respect. Het werkte zelfs bij mijn 16-jarige lastige puber. Ik heb dit werk 32 jaar met plezier gedaan en in het dorp noemt men mij nog steeds tante Fia. Maar tijden veranderen. Ik bezocht vorige week mijn oude peuterzaal op een nieuwe plek: 'tante' mag niet meer, limonade is verboden en de leidster moet nu in een andere kamer haar koffie drinken.

Fia Luiten-Scholtes, Honselersdijk.